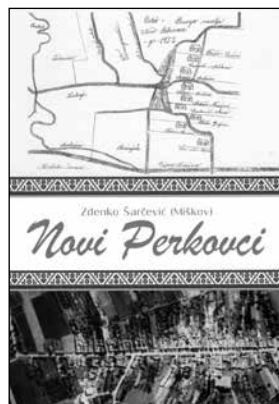

Zdenko Šarčević (Miškov)

Novi Perkovci

Matica hrvatska, Ogranak Đakovo i Udruga Šokaca Đakovštine,
Novi Perkovci, 2016.

Još i prije no što je knjiga „Novi Perkovci” bila službeno najavljena doznao sam da je u pripremi i sa dozom pojačane znatiželje iščekivao sam njen izlazak iz tiska. Tiskana je u nakladi od 400 primjeraka, što je za naše prilike respektabilan broj primjeraka, recenzent knjige je Mirko Ćurić, lektor Vlado Filić, grafički ju je oblikovao Marinko Hardi, a tiskana je u Tiskari u Budrovcima. U impresumu, kada smo već od njega krenuli, stoji i to da je nakladnik knjige Matica hrvatska-Ogranak Đakovo, a izdavač Udruga Šokaca Đakovštine. Tu se je vjerojatno potkrala mala pogreška. Naime, izdavač i nakladnik zapravo su jedno te isto, te je spomenuta informacija morala biti razriješena na sretniji način. Npr. Izdavač: Udruga Šokaca Đakovštine i Matica hrvatska – Ogranak Đakovo, ili, izdavač: Udruga Šokaca Đakovštine, suizdavač: Matica hrvatska – Ogranak Đakovo...

Knjiga koja je na ovom mjestu predmet našeg interesa rezultat je rada nekolicine osoba, na čelu sa Zdenkom Šarčevićem, koji su svoju vezanost za zavičaj nastojali iskazati na način da su napisali čitljivo štivo antropološko-kulturološkog sadržaja koje će se, zasigurno, „čitati dok postoji sela”. Knjiga počinje sa tekstom Andrije Adrića (Ivičina) u kojemu je obuhvaćena prošlost sela od njegova nastanka 1752. (ili 1745.) godine pa sve do završetka Drugog svjetskog rata. Stotinjak stranica ispisanog teksta dobar su primjer tzv. oral history, sa svim manama i vrlinama koji takav pristup sadrži. Jedan dio teksta pisan je prema kazivanju starijih ljudi (od kraja 17. do prvog desetljeća 20. stoljeća), dok je drugi, onaj između 1914. i 1945. godine, rezultat autorovog viđenja društvene zbilje koja ga je okruživala. Naročito dojmljivo izgledaju autorova zapažanja o Prvom i Drugom svjetskom ratu, kao uostalom i nje-

gova razmišljanja o međuratnom razdoblju koje je čitateljima približeno na način vrijedan respekta i uvažavanja.

Sličnu matricu koju je koristio Andrija Adrić u prikazu stanja u selu od nastanka do izbijanja Prvog svjetskog rata koristio je i Zdenko Šarčević u prikazu Novih Perkovaca od završetka Drugog svjetskog rata do Hrvatskog proljeća (1971.). Naime, ti dijelovi knjige nastali su na osnovu usmene predaje i sjećanja ljudi toga vremena, dok je period od 1971. do 1995. godine pisan na osnovu sjećanja i razmjene informacija sa žiteljima sela. Za povjesničara u tom dijelu knjige nećemo naći posebno interesantnih dijelova, ali ih zasigurno ima za antropologe, etnologe i najširi krug čitatelja, pogotovo onih vezanih za prostor i vrijeme o kojem Šarčević svjedoči nadahnuto i s neskrivenim emocijama.

Poglavlje naslovljeno *Kuće u Novim Perkovcima* jedno je od najznačajnijih u knjizi. U njemu je autor fotografirao sve kuće i članove obitelji koji su u njoj živjeli, ili još uvijek žive, te donio značajne informacije o građevinama na istom numeru i njihovim vlasnicima. Ako zbog ničega drugog, ova knjiga zasigurno će se još dugo listati i čitati upravo zbog informacija i slikovnih priloga donesenih u ovom poglavlju.

Obimom manja, ali isto tako interesantna, poglavlja su i o školstvu, spremanjima u selu, mjesnoj crkvi, tamburašima, konjogojstvu, lovstvu, sportu, DVD-u i nizu svaštica vezanih uz svakodnevno življenje. Ukratko rečeno, riječ je o knjizi koja daje presjek tradicijskog života, a upravo su tradicijske vrijednosti ono što je znak prepoznatljivosti Novih Perkovaca. Svi potencijalni čitatelji ove monografije, a pogotovo oni kojima je do tradicijskih vrijednosti stalo, vjerujem da će u njoj prepoznati nadasve poticajno štivo - bilo da će se pomoću njega vratiti u neka prošla vremena, ili pak dobiti dublji uvid u naslijeđeni socijalni kod koji trenutno žive, a kojega možda u potpunosti nisu niti svjesni.

Osim Zdenka Šarčevića knjiga „Novi Perkovci” sadrži, kao što smo već u ovom osvrtu spomenuli, i poduži rad Andrije Adrića, te radove Roberta Adrića, Marije Hes i Vlade Adrića. Zasigurno nije postojala zla namjera motivirana osobnom promocijom, ali bilo bi svakako točnije istaknuti da je Zdenko Šarčević, potpisani autor knjige, zapravo njen priređivač, a ne autor. No, ulaziti u suptilnija objašnjenja vezana za spomenute nepreciznosti možda i nema smisla s obzirom da u predgovoru knjige možemo pročitati autorov iskaz kako se upustio u pisanje nastavka povijesti sela, područja u kojem nije

„jak”, a uz to da nije ni pisac. Ako je to točno, da autor nije povjesničar, ali niti pisac, onda kritička valorizacija knjige zapravo i nije nužna. U još nekoliko recentno izdanih knjiga vezanih za pojedine aspekte povijesti Đakova i Đakovštine zapazili smo slične samokritičke iskaze njihovih autora. Načelno, takvi iskazi vjerojatno barem malo umanjuju, ali nikako ne oslobađaju iste odgovornosti za ono što su napisali ili potpisali.

Borislav Bijelić